Õigete küsimustega viie aasta siht paika

17 aastat tagasi - 22.09.2009 Autor: AM

(Arvutimaailm 9/09)

Olen oma töös märganud, et IT strateegiate loomine ja kasutamine on sageli liiga keeruliseks mõeldud. Arvatakse, et see peab olema midagi erilist. Midagi väga strateegilist ja üldist.

ERKKI LEEGO
juhtivpartner, Hansson, Leego & Partner OÜ

Põhilised strateegilised valikud on kas teadlikult või ebateadlikult juba nii või teisti tehtud. Läbi üksikute päevakajaliste otsuste, juhtide tunnetuse, IT juhi ambitsioonide ja ettevõtte kultuuri on välja kujunenud ettevõtte IT maailma kujundav taustsüsteem. Varem või hiljem jõutakse aga teelahkmele – mingist mõjujõust lähtuvalt on vaja teha uusi valikuid. Taluvuspiiri ületanud rahulolematus, kriis, rahastamisvõimalused, muudatus organisatsioonis, muudatus juhtkonnas, tehnoloogia areng või mõni muu põhjus toob kaasa vajaduse mõelda läbi, kas me ikka oleme õigel teel.

Teooria ja praktika tasakaal
Minu kogemuse põhjal kaldub otsustajate nägemus strateegiast kahte äärmusesse – kas teoreetiliste loosungite püstitamise või konkreetsete tehnoloogiate ja brändide kirjeldamiseni.

Teoreetilisi loosungeid ei armasta vist keegi. Tehnoloogia teemal surub valdkonna kiire areng peale kimbatuse – teadmata tänaseid ja 5-aasta taguseid tehnoloogilisi võimalusi, ei ole meil julgust jõuliselt fikseerida kindlaid valikuid. Võimalusi on alati ahvatlevalt palju. Palju rohkem kui selgeid vajadusi.

Teoorias on asi lihtne. Välja on vaja mõelda kaks asja – kuhu me tahame jõuda ja milline on kõige otstarbekam tee sinna jõudmiseks. Tervikliku IT strateegia komplekti moodustavad nägemus tulevikust, olulisemad valikud ja tegevusplaan.

Metoodikaid visiooni ja arengutee kirjeldamiseks on mitmeid. Suure efekti annab oskus küsida lihtsaid ja õigeid küsimusi. Siis on võimalik enda võtmeisikute või väliste ekspertide abiga leida oma organisatsioonile kõige enam sobivad

vastused. Komplekt praktilisi seisukohti võtmeküsimustes moodustabki organisatsiooni IT strateegia selgroo.

Õiged küsimused
Olulistest küsimustest tõusevad minu kogemuse pealt esile kolm:

1. Kui palju on ettevõttel IT inimesi ja kompetentse ning kui palju ekspertteadmist ostetakse sisse?
2. Millised on tänased valukohad, probleemid ja lahenduseta soovid?
3. Kas ja millised muutused on plaanis ettevõtte/asutuse tegevuses lähema 5 aasta jooksul?

Pime usk kõike teadvasse ja oskavasse ühte IT spetsialisti on õnneks üle läinud. Teadma peab, et kõiki IT kompetentse on võimalik ka ekspertteenusena sisse osta. Hankida saab nii IT juhtimist ja tellijapoolset arenduse juhtimist kui kasutajatuge, süsteemide hooldust ning uute süsteemide arendamist. Väga põhjapanev strateegiline valik on tõmmata arusaadav joon enda töötaja(te) ja väliste teenusepakkujate vastutuse ja kompetentsi jagunemise vahele.

Teise küsimuse vastus tagab leitavate strateegiliste valikute päevakohasuse ja praktilisuse. Prioriteet on leida asjatundlikud lahendused tänastele probleemidele ja soovidele. Pärast seda võib edasi unistada ja ringi vaadata kas ja mida saab veel paremini teha.

Kuna IT valdkond on kulukas ja lahenduste soetamine ning juurutamine aeganõudev, peavad suuremad tehnoloogilised muutused olema ette teada vähemalt kaks aastat. Efektiivsed lahendused sõltuvad väga palju mahtudest ja infotöötluse detailsusest. Kui organisatsioonil on plaanis muutusi ettevõtte suuruses, infomahukate tegevuste lisandumisel või mahus, siis on mõistlik sellega arvestada.

Jõukohaste sammudega strateegiani
Kui kolmele võtmeküsimusele on vastus olemas, on aeg saada kvaliteetne pilt organisatsiooni IT hetkeolukorrast, vaagida läbi veel mõned teemad ning asuda visiooni ja tegevuskava kirjutamisele.

Oluline on strateegia loomise protsessi ja tulemeid mitte liiga keeruliseks mõelda. Mida lihtsamalt õnnestub strateegilised otsused kirja saada, seda jätkusuutlikum ja rohkem kasutatav IT strateegia meil on.

- Tegijad